

**СЛОБОЖАНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
Р І Ш Е Н Н Я**

05 лютого 2025 року

селище Слобожанське

№ 44

**Про затвердження Програми для кривдників
Слобожанської територіальної громади на 2025-2027 роки**

Відповідно до Законів України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, “Про внесення змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів України та інших законодавчих актів України щодо удосконалення видів кримінальних покарань”, керуючись положеннями Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами, постановою Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі” від 22 серпня 2018 року № 658, наказом Міністерства соціальної політики України “Про затвердження Типової програми для кривдників” від 01 жовтня 2018 року № 1434, з метою забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, запровадження комплексних дій та заходів, спрямованих на зменшення масштабу такого явища в межах громади, виконавчий комітет Слобожанської селищної ради

ВИРІШИВ:

1. Затвердити Програму для кривдників Слобожанської територіальної громади на 2025-2027 роки (додаток 1).
2. Координацію роботи щодо виконання даного рішення покласти на управління соціального захисту населення та комунальний заклад “Центр надання соціальних послуг” Слобожанської селищної ради.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на секретаря селищної ради (виконкому) Людмилу Лагоду.

Селищний голова

Іван КАМІНСЬКИЙ

Згідно з оригіналом

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА

Додаток № 1
до рішення виконавчого комітету
Слобожанської селищної ради
від 05 лютого 2025 року № 44

ПРОГРАМА **для кривдників Слобожанської територіальної громади** **на 2025 – 2027 роки**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма для кривдників на території Слобожанської громади (далі – Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

1.2. У Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

1.3. Мета Програми - зміна насильницької поведінки кривдника, формування соціально прийнятних норм і гуманістичних цінностей.

1.4. Завданнями Програми є:

- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;
- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;
- сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;
- розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;
- розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

1.5. Організацію та виконання цієї Програми, її проходження кривдниками забезпечує комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Слобожанської селищної ради відповідно до вимог статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Слобожанської селищної ради має право залучати до її виконання Програми - підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадські об'єднання, фізичних осіб-підприємців, а також фізичних осіб, які надають соціальні послуги (за їх згодою), відповідно до законодавства.

1.6. Відповідно пункту 19 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» та до статті 13 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» координатором з питань здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі на території Слобожанської громади є заступник голови селищної ради. Координатор є персонально відповідальним за забезпечення своєчасного та ефективного

вжиття заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.

1.7. Програма реалізується психологом комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» Слобожанської селищної ради, який пройшов відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників, що засвідчене сертифікатом.

Для реалізації Програми комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Слобожанської селищної ради має право залучати фахівців, які мають фахову вищу освіту (в тому числі психолог, психотерапевт, психіатр) та представляють суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі та проводять програму для кривдників в порядку, передбаченому чинним законодавством.

1.8. Забезпечення підготовки фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, в тому числі фахівців, які реалізують цю Програму, належить до повноважень обласних державних адміністрацій відповідно до статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 12 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, в тому числі фахівців, які реалізують цю Програму, належить до повноважень Слобожанської селищної ради у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

Для проведення відповідного спеціалізованого навчання або для висвітлення окремих тем, проведення додаткових занять в якості викладачів/тренерів залучаються експерти, фахівці, які не проходили спеціальної підготовки, але мають відповідну освіту, зокрема представники структурних підрозділів Слобожанської селищної ради, служби у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України, надавачів соціальних послуг, закладів освіти, охорони здоров'я (лікар-нарколог, лікар-психіатр, лікар-психотерапевт, лікар-сексолог, лікар відповідного профілю тощо), а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники міжнародних громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій (за їх згодою).

1.9. Кривдника може бути направлено на проходження Програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду. Також кривдник може брати участь у Програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

1.10. Заходи з організації та забезпечення проходження Програми кривдниками проводяться відповідно до Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658.

Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 21-7 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

1.11. У разі неприбуття кривдника для проходження Програми або ухилення від її проходження без поважних причин комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Слобожанської селищної ради повідомляє про це письмово протягом трьох робочих днів відділення поліції №8 Дніпровського районного управління поліції головного управління поліції в Дніпропетровській області для вжиття відповідних заходів.

1.12. У Програмі може взяти участь особа, яка належить до групи ризику щодо вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі.

2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ

2.1. Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки особистості та формувати в неї гуманістичні цінності.

2.2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

2.3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

2.4. Характеристика Програми: цільова група - кривдники; кількість діагностичних занять - 4; кількість індивідуальних занять - 20; кількість групових занять - 9.

2.5. Форми роботи та тривалість Програми:

- діагностування - тривалість - 6 сесій по 1 год або 3 сесії по 2 год; до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри/лікарі-наркологи (за згодою); вторинна діагностика за результатами проходження Програми - 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год;

- індивідуальна робота - тривалість - 19 сесій по 1 год (максимум 2 год на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди - 2 сесії тривалістю по 1 год;

- групова робота - загальна тривалість - 18 сесій по 1 год 30 хв (максимум 3 год на тиждень) із перервою між сесіями - 10 хв; за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

- змішаний варіант роботи - 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія групової роботи тривалістю 1,5 год (максимум 2,5 год на тиждень);

- тривалість індивідуального заняття для кривдника - 1 година;

- періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

2.6. Фахівці, які реалізують Програму, повинні керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

- дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з кривдником;

- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, стану здоров'я, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення програм для кривдників з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та стану його/її здоров'я.

3. ПРОХОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ДЛЯ КРИВДНИКІВ

3.1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення, у тому числі діагностуванням причин агресивної та насильницької поведінки кривдника.

3.2. В основу Програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

- діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

- мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах Програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

- корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3.3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

3.4. Темати Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

3.5. Програма не є єдиним розв'язання проблеми насильства і має застосовуватися в контексті ведення випадку особи, яка вчинила насильство або належить до групи ризику, щодо його вчинення. Корекційна робота буде ефективною, коли учасник Програми одночасно отримуватиме необхідні для нього соціальні послуги, що допоможуть у подоланні складних життєвих обставин або інших факторів, які підвищують ризик вчинення цієї особою насильницьких дій.

3.6. Проходження Програми для мешканців Слобожанської територіальної громади надається безоплатно.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ

4.1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно до додатка 1 до Програми.

4.2. Схема роботи із кривдником відповідно до додатка 2 до Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

4.3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та групова робота.

4.4. Після завершення індивідуальної та групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження Програми.

4.5. Знання та навички, яких має набути особа за результатами проходження Програми:

а) знання:

- понять «насильство», «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;
- наслідків домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- відповідальності за вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;

- ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;

- чинників формування агресивної поведінки;

- причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;

- методів аналізу конфліктних ситуацій;

- способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;

- впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

б) навички:

- визначати незадоволені власні потреби;

- задовольняти власні потреби в асертивний спосіб;

- усвідомлювати власні почуття та почуття інших людей;

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

5.1. Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб через удосконалення системи запобігання та протидії такому насильству, удосконалення відповідної

нормативно-правової бази, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

5.2. За результатами Програми буде забезпечено:

- зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання психологічних та інших бар'єрів у прийнятті та реалізації рішень щодо звернення до цих суб'єктів з приводу такого насильства;

- доступність і якість надання необхідних соціальних послуг особам, постраждалим від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, у тому числі дітям, людям похилого віку, особам з інвалідністю, громадянам, що належать до інших вразливих груп, у загальних і спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, визначених Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;

- спеціальну підготовку фахівців з числа суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, що забезпечуватиме підвищення якості надання відповідної допомоги;

- підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, подолання негативних стереотипів і формування нетерпимого ставлення до ненасильницької моделі поведінки, посилення ролі чоловіків у протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

6. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

6.1. Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

7. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

7.1. Координація роботи по виконанню Програми покладається на Комунальний заклад «Центр надання соціальних послуг» Слобожанської селищної ради, контроль – на управління соціального захисту населення Слобожанської селищної ради.

Сектор селищної ради

Людмила ЛАГОДА

Додаток 1
до Програми для кривдників
(пункт 1 розділу IV)

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами

№ з/п	Назва блоку, теми	Кількість годин	
		індивідуаль на робота	групова робота
1	2	3	4
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану осіб, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи. Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження кривдника	2 год	
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
Частина 3	Проективні методики, рекомендовані для роботи з кривдниками	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди/інтерв'ювання з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	2 год	
	Перший етап мотиваційної бесіди/інтерв'ювання	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди/інтерв'ювання	1 год	
Блок 3	Зміст індивідуальної корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення	19 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки. Психоедукація щодо психологічних засад корекційної роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів насильницької поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага. Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій і почуттів (два заняття)	2 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів. Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями (два заняття)	2 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією. Ціннісна сфера особистості кривдника (одне заняття)	1 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції. Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки (два заняття)	2 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності задоволення потреб в асертивний спосіб (два заняття)	2 год	

Тема 7	Подолання страхів. Формування навичок аналізу автоматичних думок (одне заняття)	1 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення. Формування навичок самоконтролю емоційних проявів (два заняття)	2 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів. Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія. Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 11	Розвиток навичок спілкування. Формування навичок конструктивного спілкування (одне заняття)	1 год	
Тема 12	Усвідомлення системи моральних цінностей. Формування навичок ефективної комунікації (одне заняття)	1 год	
Тема 13	Профілактика булінгу, домагань в колективі (два заняття)	2 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з особами, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення		27 год
Тема 1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Формування правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивної поведінки (одне заняття)		3 год
Тема 3	Механізми формування агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність понять «насильство», «насильство за ознакою статі» та «домашнє насильство». Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства (одне заняття)		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії. Формування навичок самоконтролю агресивних патернів поведінки. Планування та реалізація поведінкових патернів адаптивних переконань (одне заняття)		3 год
Тема 6	Ефективна комунікація (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників. Опитування або тестування з метою оцінювання знань та навичок (одне заняття)		3 год
Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		29 год	27 год

Секретар селищної

Людмила ЛАГОДА

Додаток 2
до Програми для кривдників
(пункт 2 розділу IV)

СХЕМИ РОБОТИ з особою в межах Програми для кривдників

Варіант 1

Варіант 2

Варіант 3

Примітка:

Усі теми, передбачені у кожному варіанті схеми роботи з особою в межах Програми для кривдників, викладаються послідовно.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА